

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ВИБУХОВІ РЕЧОВИНИ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАСТОСУВАННЯ

**Частина 1. Термінологія
(EN 13857-1:2003, IDT)**

ДСТУ EN 13857-1:2006

БЗ № 4 – 2006/290

**Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2007**

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Національний науково-дослідний інститут охорони праці, ТК 135 «Безпека промислової продукції та засоби індивідуального захисту працюючих»

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: Т. Дудковський; І. Карпенко; І. Косенко; М. Кривцов, д-р техн. наук, проф.; М. Лисюк, канд. техн. наук (науковий керівник); А. Михайлюк, д-р техн. наук; В. Поплавський, канд. техн. наук

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 29 червня 2006 р. № 180 з 2007–04–01

3 Національний стандарт ДСТУ EN 13857-1:2006 ідентичний з EN 13857-1:2003 Explosives for civil uses — Part 1: Terminology (Вибухові речовини для цивільного застосування. Частина 1. Термінологія) і внесений з дозволу CEN, rue de Stassart 36, B-1050 Brussels. Усі права щодо використання Європейських стандартів у будь-якій формі і будь-яким способом залишаються за CEN та її Національними членами, і будь-яке використання без письмового дозволу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики (ДССУ) заборонено

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України.
Держспоживстандарт України, 2007

ЗМІСТ

	с.
Національний вступ	IV
1 Сфера застосування	1
2 Терміни та визначення понять	1
Додаток ЗА Пункти цього стандарту стосовно суттєвих вимог чи інших положень Директив Європейського Союзу	7
Додаток НА Абетковий покажчик українських термінів	8
Додаток НБ Абетковий покажчик німецьких термінів	9
Додаток НВ Абетковий покажчик англійських термінів	11
Додаток НГ Абетковий покажчик французьких термінів	12

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад EN 13857-1:2003 Explosives for civil uses — Part 1: Terminology (Вибухові речовини для цивільного застосування. Частина 1. Термінологія).

Європейський стандарт EN 13857-1:2003 є одним із серії стандартів під загальною назвою «Вибухові речовини для цивільного застосування». Іншу частину цієї серії наведено нижче:

EN 13857-3:2002 Частина 3. Інформація, яка повинна бути надана споживачу виробником або його повноважним представником.

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 135 «Безпека промислової продукції та засоби індивідуального захисту працюючих».

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству України.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;
- з «Передмови» до EN 13857-1 у цей «Національний вступ» узято те, що безпосередньо стосується цього стандарту;
- структурні елементи стандарту: «Титульний аркуш», «Передмову», «Зміст», «Національний вступ», першу сторінку та «Бібліографічні дані» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України;
- позначки одиниць фізичних величин відповідають серії стандартів ДСТУ 3651–1997 «Метрологія. Одиниці фізичних величин»;
- англійський термін «pentaerythritol tetranitrate (PETN)» перекладено в цьому стандарті як «пентаеритриттетранітрат(тен)» згідно з нормативно-технічною термінологією в Україні;
- терміни та визначення понять (терміно статті) оформлено згідно з вимогами ДСТУ 1.5:2003, ДСТУ 1.7:2001 та ДСТУ 3966–2000;
- додучено національні додатки:
  - додаток НА Абетковий показчик українських термінів;
  - додаток НБ Абетковий показчик німецьких термінів;
  - додаток НВ Абетковий показчик англійських термінів;
  - додаток НГ Абетковий показчик французьких термінів.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ВИБУХОВІ РЕЧОВИНИ
ДЛЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАСТОСУВАННЯ
Частина 1. Термінологія

ВЗРЫВЧАТЫЕ ВЕЩЕСТВА
ДЛЯ ГРАЖДАНСКОГО ПРИМЕНЕНИЯ
Часть 1. Терминология

EXPLOSIVES FOR CIVIL USES
Part 1. Terminology

Чинний від 2007-04-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт визначає ключові технічні терміни, використовувані в стандартах, розроблених щодо вибухових речовин для цивільного застосування.

2 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Цей стандарт установлює такі терміни та визначення:

2.1 опір стиранню

Здатність протистояти зменшенню товщини ізоляції провідного вводу детонатора, детонувального шнура чи ударної трубки в разі місцевого тертя

de	Abriebfestigkeit
en	abrasion resistance
fr	résistance à l'abrasion

2.2 акцепторний заряд

Заряд вибухової речовини, що одержує імпульс від іншого заряду

de	Empfängerladung
en	acceptor charge
fr	charge accepteur

2.3 основний заряд

Маса вибухової речовини, яка міститься в чашечці детонатора і призначена для виділення основної енергії.

Примітка. Основний заряд звичайно складається з вторинної вибухової речовини, наприклад, з пентаеритриттетранітрату (тену)

de	Sekundärladung
en	base charge
fr	charge de base

2.4 чорний порох

Однорідна суміш натрієвої чи калієвої селітри з деревним вугіллям чи іншим джерелом вуглецю із сіркою чи без неї

de	Schwarzpulver
en	black powder
fr	poudre noire

2.5 додаткове приладдя для вибухових робіт

Невибухові пристрої, що їх використовують під час вибухових робіт.

Примітка. Прикладами додаткового приладдя для вибухових робіт є підривні машинки, тестери струму, провід електровибухової мережі

de	Sprengzubehör
en	blasting accessories
fr	accessoire de tir

2.6 проміжний детонатор

Вибуховий пристрій, використовуваний як допоміжний заряд задля підсилення енергії, що передається акцепторному заряду

de	Verstärkungsladung
en	booster
fr	relais de détonation

2.7 дротяний місток

Дротовий опір, що з'єднує ввідні проводи всередині електричного детонатора чи іншого електровибухового пристрою

de	Glühbrücke
en	bridgewire
fr	filament

2.8 насипна вибухова речовина

Непатронована вибухова речовина, яку можна заряджати заповненням (під дією гравітації), закачуванням або пневматичними засобами

de	loser Sprengstoff
en	bulk explosive
fr	explosif en vrac

2.9 тривалість горіння

Час горіння напередвизначеної довжини вогнепровідного шнура, в секундах

de	Brenndauer
en	burning duration
fr	durée de combustion

2.10 патронована вибухова речовина

Вибухова речовина, розміщена в патроні (зазвичай циліндричному), виготовленому з паперу, картону, пластмаси чи іншого матеріалу, яку використовують у такій формі

de	patronierter Sprengstoff
en	cartridged explosive
fr	explosif d'encartouchage

2.11 стиснення

Закриття обтискуванням краю детонатора, щоб утримати на місці вогнепровідний шнур чи забезпечити герметизацію ударної трубки або провідного вводу електричного запалу

de	Anwürgung
en	crimp
fr	sertissage

2.12 розкладання

Хімічна реакція в речовині, що не є детонацією, проте закінчується значним зміненням її властивостей

de	Zersetzung
en	decomposition
fr	décomposition

2.13 дефлаграція; горіння

Реакція розкладання речовини з дозвуковою швидкістю в речовині, що бере участь у реакції

de	Deflagration
en	deflagration
fr	déflagration

2.14 елемент сповільнення

Частина детонатора сповільненої дії, що забезпечує часове затримання між активацією детонатора та детонацією основного заряду

de	Verzögerungselement
en	delay element
fr	relais retardateur

2.15 інтервал сповільнення Різниця в часі між вибухами суміжних детонаторів у серіях сповільнення	de en fr	Verzögerungsintervall delay interval intervalle de retard
2.16 ступінь сповільнення Число, надане детонатору сповільненої дії, аби показати його відносне положення в даних серіях	de en fr	Zeitstufe delay number numéro de retard
2.17 час сповільнення Час між активацією і вибухом детонатора сповільненої дії	de en fr	Verzögerungszeit delay time temps de retard
2.18 детонувальний шнур Виріб, який складається із серцевини з вибухової речовини (найчастіше — тону), оточеної гнучкою зовнішньою оболонкою або поміщеної в трубку з м'якого металу. Примітка. Заряд вибухової речовини в детонувальному шнурі може змінюватись від 1 г/м до 200 г/м	de en fr	Sprengschnur detonating cord cordeau détonant
2.19 детонація Реакція, що розповсюджується вибуховим матеріалом з надзвуковою швидкістю в матеріалі, який бере участь у реакції	de en fr	Detonation detonation détonation
2.20 швидкість детонації Швидкість, з якою детонація розповсюджується по колонці вибухової речовини чи заряду, в метрах на секунду	de en fr	Detonationsgeschwindigkeit detonation velocity vitesse de détonation
2.21 детонатор Виріб, який складається з невеликої металеві чи пластмасові трубки, що містить первинний заряд, наприклад, азид свинцю, і вторинний заряд, такий, як тен, або інші комбінації вибухових речовин, маса яких зазвичай не перевищує 2 г	de en fr	Zünder detonator détonateur
2.22 детонатор сповільненої дії Детонатор, що має часове затримання між моментом активації та моментом детонації. Примітка. Детонатори сповільненої дії можуть бути електричними, електричними й неелектричними	de en fr	Zeitzünder detonator, delay détonateur à retard
2.23 електричний детонатор Детонатор, який активують за допомогою електричного струму. Примітка. Електричні детонатори вмикають донорну й акцепторну (магнітно з'єднані) системи	de en fr	elektrischer Zünder detonator, electric détonateur électrique
2.24 електронний детонатор Детонатор, в якому часового затримання досягають за допомогою електронного чипа, що активується електричним чи неелектричним імпульсом	de en fr	elektronischer Zünder detonator, electronic détonateur électronique

2.25 детонатор миттєвої дії

Детонатор без номінального часу сповільнення

de Zünder ohne Verzögerungselement
en detonator, instantaneous
fr détonateur instantané

2.26 неелектричний детонатор

Детонатор, який активується за допомогою ударної трубки або інших засобів і не має електричних пристроїв первинного ініціювання

de nichtelektrischer Zünder
en detonator, non-electric
fr détonateur non-électrique

2.27 простий детонатор

Детонатор миттєвої дії без засобів активації.
Примітка. Прості детонатори зазвичай активуються за допомогою детонувального шнура, вогнепровідного шнура, піротехнічного запальника чи ударної трубки

de Sprengkapsel
en detonator, plain
fr charge de détonateur

2.28 донорний заряд

Заряд вибухової речовини, який генерує імпульс для іншого заряду

de Geberladung
en donor charge
fr charge émettrice

2.29 вибух

Раптове вивільнення енергії, що спричиняє вибуховий ефект, з можливим викидом осколків.

Примітка. Термін «вибух» охоплює швидке горіння, детонацію та дефлаграцію

de Explosion
en explosion
fr explosion

2.30 вибухова речовина

Тверда або рідинна речовина, чи суміш речовин, які через властиві їм хімічні реакції здатні до вибуху

de Explosivstoff
en explosive
fr matière explosive

2.31 екстремальні умови

Умови, коли високі чи низькі температури та/чи тиск, і/або вологість виходять за межі діапазону застосування методу випробовування

de extreme Bedingungen
en extreme conditions
fr conditions extrêmes

2.32 струм запалювання

Постійний електричний струм, необхідний для надійного активування електричного детонатора, в амперах (A)

de Zündstrom
en firing current
fr courant d'allumage

2.33 струм запалювання серії

Найменший постійний струм, який надійно активує всі детонатори вибухової мережі

de Serienzündstrom
en firing current, series
fr courant d'allumage en série

2.34 імпульс запалювання

Електрична енергія, перетворена електричним опором детонатора, яка активує електричний детонатор чи електричний вибуховий пристрій, подана в міліджоулях на ом

de Zündimpuls
en firing impulse
fr impulsion d'allumage

2.35 час запалювання

Весь час між подачею електричного струму та детонацією детонатора без номінального інтервалу сповільнення

de Zündzeit
en firing time
fr durée de fonctionnement

2.36 напруга пробою

Мінімальна напруга постійного струму, здатна створити електричний пробій між системою провідників і металевим корпусом детонатора

de Überschlagsspannung
en flash-over voltage
fr tension de claquage

2.37 випробування на передавання детонації

Випробування, щоб визначити найбільшу відстань, на якій донорний заряд здатний зініціювати акцепторний заряд

de Gap-Test
en gap test
fr essai de self-ex citation

2.38 бризантна вибухова речовина

Речовина або суміш речовин, які можуть зазнати швидкої внутрішньої реакції розкладання, що зумовлює детонацію в разі їх нормального застосування

de Sprengstoff
en high explosive
fr explosif brisant

2.39 ініціювальна здатність

Здатність вибухової речовини або виробу передавати детонацію до іншої речовини чи виробу за визначених умов

de Zündfähigkeit
en initiating capability
fr capacité d'amorçage

2.40 номінальний інтервал сповільнення

Різниця в номінальному часі сповільнення між суміжними ступенями сповільнення в серії детонаторів сповільненої дії

de angegebenes Verzögerungsintervall
en nominal delay interval
fr intervalle de retard nominal

2.41 номінальний час сповільнення

Час, визначений виробником, для даного детонатора в серії сповільнень

de angegebene Verzögerungszeit
en nominal delay time
fr temps de retard nominal

2.42 ймовірність перекривання

Статистична ймовірність того, що детонатор сповільненої дії із заданим ступенем сповільнення в серії сповільнень здетонує не в своїй послідовності

de Überschneidungswahrscheinlichkeit
en overlap probability
fr probabilité de chevauchement

2.43 первинна вибухова речовина

Вибухова речовина, чутлива до іскри, тертя, удару чи полум'я і здатна підтримувати ініціювання у вільному стані.

Примітка. Первинну вибухову речовину зазвичай використовують у детонаторі для ініціювання вторинної вибухової речовини основного заряду

de Initialsprengstoff
en primary explosive
fr explosif primaire

2.44 розповсюдження детонації

Здатність підтримувати фронт детонації по всій масі вибухової речовини

de Durchdetonation
en propagation of detonation
fr propagation de détonation

2.45 пропелант

Дефлагувальна вибухова речовина, яку використовують для створення тяги чи зменшення гальмування реактивних апаратів.

Примітка. Пропеланти можна також використовувати як паливні елементи в газових генераторах або інших установках

de Treibladungspulver
en propellant
fr substance propulsive

2.46 діапазон застосування методу випробовування

Умови, наприклад, температура чи тиск, за яких метод випробовування може бути застосовано без істотної модифікації стосовно як апаратури, так і методики їх проведення, зазначені у відповідному стандарті

de Anwendungsbereich des Prüfverfahrens
en range of applicability of a test method
fr domaine d'applicabilité de la méthode d'essai

2.47 діапазон вірогідності результатів випробування

Верхня і нижня границі відповідного параметра, наприклад, температури чи тиску, в межах яких результати, одержані під час спостереження в умовах навколишнього середовища чи за умов, зазначених у методі випробовування, вважають придатними

de Gültigkeitsbereich der Prüfergebnisse
en range of validity of test result
fr domaine de validité des résultats de l'essai

2.48 реле для детонувальних шнурів

Виріб, що містить трубки із зарядами піротехнічних сполук сповільнення та вибухових речовин, використовуваних для з'єднання детонувальних шнурів і забезпечення необхідного сповільнення під час розповсюдження детонації вздовж детонувального шнура

de Sprengschnurverzögerer
en relay, detonating cord
fr relais pour cordeau détonant

2.49 вогнепровідний шнур

Виріб, який складається із серцевини з дрібнозернистого чорного порошу, оточеної гнучким одно- чи багат шаровим обплетенням.

Примітка. Вогнепровідний шнур у разі запалювання горить з визначеною швидкістю без будь-якого зовнішнього вибухового ефекту

de Sicherheitsanzündschnur
en safety fuse
fr mèche de sûreté

2.50 сенсibilізатор

Речовина, яку використовують для збільшення чутливості до ініціювання

de Sensibilisierer
en sensitiser
fr sensibilisateur

2.51 чутливість

Сприйнятливність вибухової речовини до зовнішньої дії типу удару, полум'я, тертя або до температури, тиску, вологості, що веде до виникнення реакції або погіршення функціонування

de Empfindlichkeit
en sensitiveness
fr sensibilité

2.52 строк придатності

Період часу, впродовж якого вибухова речовина або пристрій можуть бути складовані чи збережені за визначених умов перед використанням чи знищенням, не стаючи небезпечними, або не втрачаючи своїх специфічних експлуатаційних характеристик

de Verwendungszeitraum
en shelf life
fr durée de conservation

2.53 ударна трубка

Трубка, яка зазвичай містить на внутрішніх стінках напилену вибухову речовину, здатну

de Zündschlauch
en shock tube
fr tube à transmission d'ondes de choc

забезпечити передавання ударної хвилі від одного кінця трубки до другого з постійною швидкістю без зовнішнього вибухового ефекту.

Примітка. Ударну трубку найчастіше використовують як складник детонувального пристрою

2.54 поверхневий з'єднувач

Пристрій, що містить заряд вибухової речовини зі сповільнюванням чи без нього, що його використовують на поверхні руйнування для передавання сигналу чи ударної хвилі від одного засобу ініціювання до другого або від одного засобу ініціювання до ударної трубки(-ок)

de	Oberflächenverbinder
en	surface connector
fr	connecteur de surface

2.55 пластина-свідок

Пластина, зазвичай металева (свинець, сталь, алюміній), яку використовують для визначення факту детонації або дії осколків і уламків під час вибуху.

de	Nachweisplatte
en	witness plate
fr	plaque témoin

ДОДАТОК ZA (довідковий)

ПУНКТИ ЦЬОГО СТАНДАРТУ СТОСОВНО СУТТЄВИХ ВИМОГ ЧИ ІНШИХ ПОЛОЖЕНЬ ДИРЕКТИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

EN 13857-1 підготовлено відповідно до розпорядження, даного CEN Європейською Комісією й Європейською Асоціацією Вільної Торгівлі, підтримує суттєві вимоги Директиви Європейського Союзу 93/15/ЄЕС.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ! Інші вимоги й інші Директиви ЄС можуть бути застосовні до виробу(-ів), що потрапляють у сферу застосування цього стандарту.

Пункти цього стандарту зазвичай підтримують вимоги I.1, I.2, I.3, II.1 (a)-(m), II.2A (a)-(c), II.2B (a)-(c), II.2C (a)-(f) і II.2D (a)-(c) Директиви 93/15/ЄЕС.

Дотримання вимог цього стандарту забезпечує виконання основних вимог відповідної Директиви і відповідних інструкцій EFTA.

ДОДАТОК НА
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

вибух	2.29
випробування на передавання детонації	2.37
горіння	2.13
детонатор	2.21
детонатор електричний	2.23
детонатор електронний	2.24
детонатор миттєвої дії	2.25
детонатор неелектричний	2.26
детонатор проміжний	2.6
детонатор простий	2.27
детонатор сповільненої дії	2.22
детонація	2.19
дефлаграція	2.13
діапазон вірогідності результатів випробування	2.47
діапазон застосування методу випробовування	2.46
елемент сповільнення	2.14
заряд акцепторний	2.2
заряд донорний	2.28
заряд основний	2.3
здатність ініціювальна	2.39
з'єднувач поверхневий	2.54
імпульс запалювання	2.34
інтервал сповільнення	2.15
інтервал сповільнення номінальний	2.40
ймовірність перекривання	2.42
місток дротяний	2.7
напруга пробою	2.36
опір стиранню	2.1
пластина-свідок	2.55
порох чорний	2.4
приладдя для вибухових робіт додаткове	2.5
пропелант	2.45
реле для детонувальних шнурів	2.48
речовина вибухова	2.30
речовина вибухова бризантна	2.38

речовина вибухова насипна	2.8
речовина вибухова патронована	2.10
речовина вибухова первинна	2.43
розкладання	2.12
розповсюдження детонації	2.44
сенсibilізатор	2.50
стиснення	2.11
строк придатності	2.52
струм запалювання	2.32
струм запалювання серії	2.33
ступінь сповільнення	2.16
тривалість горіння	2.9
трубка ударна	2.53
умови екстремальні	2.31
час запалювання	2.35
час сповільнення	2.17
час сповільнення номінальний	2.41
чутливість	2.51
швидкість детонації	2.20
шнур вогнепровідний	2.49
шнур детонувальний	2.18

ДОДАТОК НБ
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНІВ

Abriebfestigkeit	2.1
angegebene Verzögerungszeit	2.41
angegebenes Verzögerungsintervall	2.40
Anwendungsbereich des Prüfverfahrens	2.46
Anwürgung	2.11
Brenndauer	2.9
Deflagration	2.13
Detonation	2.19
Detonationsgeschwindigkeit	2.20
Durchdetonation	2.44

elektrischer Zünder	2.23
elektronischer Zünder	2.24
Empfängerladung	2.2
Empfindlichkeit	2.51
Explosion	2.29
Explosivstoff	2.30
extreme Bedingungen	2.31
Gap-Test	2.37
Geberladung	2.28
Glühbrücke	2.7
Gültigkeitsbereich der Prüfergebnisse	2.47
Initialsprengstoff	2.43
loser Sprengstoff	2.8
Nachweisplatte	2.55
nichtelektrischer Zünder	2.26
Oberflächenverbinder	2.54
patronierter Sprengstoff	2.10
Schwarzpulver	2.4
Sekundärladung	2.3
Sensibilisierer	2.50
Serienzündstrom	2.33
Sicherheitsanzündschnur	2.49
Sprengkapsel	2.27
Sprengschnur	2.18
Sprengschnurverzögerer	2.48
Sprengstoff	2.38
Sprengzubehör	2.5
Treibladungspulver	2.45
Überschlagsspannung	2.36
Überschneidungswahrscheinlichkeit	2.42
Verstärkungsladung	2.6
Verwendungszeitraum	2.52
Verzögerungselement	2.14
Verzögerungsintervall	2.15
Verzögerungszeit	2.17
Zeitstufe	2.16
Zeitzünder	2.22
Zersetzung	2.12

Zünder	2.21
Zünder ohne Verzögerungselement	2.25
Zündfähigkeit	2.39
Zündimpuls	2.34
Zündschlauch	2.53
Zündstrom	2.32
Zündzeit	2.35

ДОДАТОК НВ
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

abrasion resistance	2.1
acceptor charge	2.2
base charge	2.3
black powder	2.4
blasting accessories	2.5
booster	2.6
bridgewire	2.7
bulk explosive	2.8
burning duration	2.9
cartridged explosive	2.10
crimp	2.11
decomposition	2.12
deflagration	2.13
delay element	2.14
delay interval	2.15
delay number	2.16
delay time	2.17
detonating cord	2.18
detonation	2.19
detonation velocity	2.20
detonator	2.21
detonator, delay	2.22
detonator, electric	2.23
detonator, electronic	2.24

detonator, instantaneous	2.25
detonator, non-electric	2.26
detonator, plain	2.27
donor charge	2.28
explosion	2.29
explosive	2.30
extreme conditions	2.31
firing current	2.32
firing current, series	2.33
firing impulse	2.34
firing time	2.35
flash-over voltage	2.36
gap test	2.37
high explosive	2.38
initiating capability	2.39
nominal delay interval	2.40
nominal delay time	2.41
overlap probability	2.42
primary explosive	2.43
propagation of detonation	2.44
propellant	2.45
range of applicability of a test method	2.46
range of validity of test result	2.47
relay, detonating cord	2.48
safety fuse	2.49
sensitiser	2.50
sensitiveness	2.51
shelf life	2.52
shock tube	2.53
surface connector	2.54
witness plate	2.55

**ДОДАТОК НГ
(довідковий)**

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ФРАНЦУЗЬКИХ ТЕРМІНІВ

accessoire de tir	2.5
capacité d'amorçage	2.39

charge accepteur	2.2
charge de base	2.3
charge de détonateur	2.27
charge émettrice	2.28
conditions extrêmes	2.31
connecteur de surface	2.54
cordeau détonant	2.18
courant d'allumage	2.32
courant d'allumage en série	2.33
décomposition	2.12
déflagration	2.13
détonateur	2.21
détonateur à retard	2.22
détonateur électrique	2.23
détonateur électronique	2.24
détonateur instantané	2.25
détonateur non-électrique	2.26
détonation	2.19
domaine d'applicabilité de la méthode d'essai	2.46
domaine de validité des résultats de l'essai	2.47
durée de combustion	2.9
durée de conservation	2.52
durée de fonctionnement	2.35
essai de self-ex citation	2.37
explosif brisant	2.38
explosif d'encartouchage	2.10
explosif en vrac	2.8
explosif primaire	2.43
explosion	2.29
filament	2.7
impulsion d'allumage	2.34
intervalle de retard	2.15
intervalle de retard nominal	2.40
matière explosive	2.30
mèche de sûreté	2.49
numéro de retard	2.16
plaque témoin	2.55
poudre noire	2.4

probabilité de chevauchement	2.42
propagation de détonation	2.44
relais de détonation	2.6
relais pour cordeau détonant	2.48
relais retardateur	2.14
résistance a l'abrasion	2.1
sensibilisateur	2.50
sensibilité	2.51
sertissage	2.11
substance propulsive	2.45
temps de retard	2.17
temps de retard nominal	2.41
tension de claquage	2.36
tube à transmission d'ondes de choc	2.53
vitesse de détonation	2.20

Код УКНД 01.040.71; 71.100.30

Ключові слова: вибух, вибухові речовини, детонація, засоби ініціювання, умови застосування, чутливість.

Редактор Н. Куземська
Технічний редактор О. Касіч
Коректор О. Ніколаєнко
Верстальник Т. Мосієнко

Підписано до друку 19.09.2007. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 1,86. Зам. Ціна договірна.

Виконавець
Державне підприємство «Український науково-дослідний
і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»)
вул. Святошинська, 2, м. Київ, 03115

Свідectво про внесення видавця видавничої продукції до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції від 14.01.2006 р., серія ДК, № 1647